

2/690-9064/21689

ANAYASAL PARTİ	
Tarih	13.2.2001
Sayı	07-01/114

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.
Saygılarımla. 13/2 /2001

Ahmet KABİL
Rize Milletvekili

GEREKÇE

M.E.B Çıraklık Eğitimi Genel Müdürlüğüne bağlı çıraklık ve halk eğitimi merkezlerinde ücretli ders görevi verilerek çalıştırılan kadrosuz ücretli usta öğrenciler, halen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89 uncu maddesine göre çıkarılan 16.12.1998 tarih ve 23555 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 02.12.1998 tarih ve 98/12120 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek ders saatlerine ilişkin Esaslar'ın 9 uncu maddesine göre istihdam edilmektedirler.

Hiçbir sosyal güvenceleri olmadan kendilerine ders görevi verilerek çalıştırılan ücretli usta öğreticiler, 23 Mayıs 1984 tarihinde Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilileri arasında yapılan bir toplantı sonucunda sigorta işlemleri ile ilgili konu incelenmiş, toplantı sonucu düzenlenen tutanak, 30 Mayıs 1984 tarih ve 491306 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün yazısıyla Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Bu protokol sonucu ücretli usta öğreticilerin 8 saatlik çalışma süreleri 1 gün kabul edilmek suretiyle 1 ay için prime esas gün sayıları hesaplanarak sigortalı yapılmışlardır. Ancak; 1475 sayılı İş Kanununun 2869 sayılı Kanunla değiştirilen 61 inci maddesine göre, bir günlük çalışma süresi 7,5 saat olarak belirlenmiş olup, sigorta primlerinin hesabında prim ödeme gün sayısı; çalışılan aylık toplam saat sayısının 7,5 saate bölünerek belirlenecektir.

Kadrosuz usta öğreticiler; sadece sosyal güvenlikleri açısından, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olup, çalıştıkları sürece ve 7,5 saatlik çalışma süreleri 1 gün kabul edilerek, sigorta primleri yatırılmaktadır. Bu uygulamayla; ücretli usta öğreticilerin çalışırken ve emekli olmaları durumunda, sağlık hizmetlerinden yararlanmaları amaçlanmıştır.

Bunun dışında; 1475 sayılı İş Kanununa tabi işçi olmadıklarından, emekli olmaları halinde kıdem tazminatı hakları bulunmamaktadır.

Ücretli usta öğreticilerin bu sigorta primi gün sayıları ile emekli olmalarının zor olduğu Bakanlığımızca da bilinmektedir. Bu sebeple; diğer işçi ve memur çalışanları gibi emekli olmalarının sağlanması ve mağduriyetlerinin giderilmesi bakımından, sigorta primlerinin 30 gün üzerinden yatırılması sağlanmalıdır.

Necite olarak;

1- Ders ücreti ile çalışan kadrosuz usta öğreticiler her yıl bir başka yerde görev alıyor, genelde uzak köylere gidip kalıyor ve buralarda şevkle hizmet veriyor, yaz aylarında çalışıp ücret almıyor diye ücretleri %50 fazlasıyla tahakkuk ettirilirdi. Bu uygulama kaldırılarak bu noktada mağdur edildiler.

2- Kadrosuz usta öğreticilerin çalıştıkları her gün için bir günlük sigorta primi ödeniyor ve bu hesapla 120 gün prim ödeyenler yıl boyunca sağlık sigortasından yararlanıyordu. Maliye Bakanlığının bir yazısı ile yeni bir uygulama getirildi. Ders ücretiyle çalışan usta öğreticilerin aylık çalışma gün sayısı fiili çalıştıkları gün hesabı ile değil de ayda çalıştıkları toplam saatin 8'e bölünmesi ile elde edilen gün belirlenmektedir.

Örnek: günde 5, haftada 25 ve ayda 100 saat çalışan bir usta öğreticinin toplam çalışma süresi 20 gün iken bu usta öğreticinin çalışma süresi S.S.Kurumuna ($100:8=12.5$) 12.5 gün olarak bildirilmektedir.

Ayrıca önceden sigortalı kişi, sigortanın başladığı günden itibaren hastalık sigortasından istifade ederdi. Son değişiklikler nedeniyle Halk Eğitimde çalışan usta öğreticiler ne çalıştığı süre ne de daha sonra artık hastalık sigortasından istifade edememektedir.

Adını ettiğimiz kadrosuz usta öğrenciler tam hafta çalışıyor fakat işçilerin yararlandığı sosyal haklardan yararlanamıyor, hafta sonu ücretini hak edemiyor. Eğer bir düzenleme ile hafta sonu ücretine hak kazanabilinse bir öğretim yılında 120 günü doldurup sigortadan yararlanabilirler. Bu yolla aldıkları ücretlerde bir iyileşme olur.

Bütün yurda yayılan Halk Eğitim kursları bilhassa kırsal alanda önemli bir eğitim faaliyetini gerçekleştirir. Bir araya gelen kursiyerler, öğretmenin rehberliği ve birbirlerini etkileme yöntemi ile toplum kalkınmasına katkıda bulunuyorlar. Ayrıca bu kurslar, sağlık ve tarım alanında hizmet veren kuruluşların Halk Eğitim çalışmaları içinde önemli bir merkez oluşturur.

Son yıllarda usta öğreticiler Meslek Lisesi ve Okul öncesi kurumlarda da kullanılmaya başlamıştır. Ayrıca Orta Dereceli okullarda ders ücreti ile derse giren serbest vatandaşlar da bu kapsamda düşünülebilir.

Toplum kalkınmasında önemli katkıları olan ders ücreti ile çalışan usta öğrencilerin durumlarının iyileştirilmesi için harcanacak emeğin boşa gitmeyeceğine inanıyorum.

SOSYAL SİGORTALAR KANUNU'NUN 77.NCİ MADDESİNE BİR FIKRA EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77 nci maddesine 8 inci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki bir fıkra eklenmiştir.

" Milli Eğitim Bakanlığınca her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında çalıştırılan ve bir başka Sosyal Güvenlik Kuruluşuna tabi olmayan uzman ve usta öğrencilerden bir ay içindeki çalışma süresi toplam 80 saat olanlar, o ay içinde 30 gün çalışmış sayılırlar. 80 saatin altında çalışmaları durumunda ise; 4 saatlik çalışma süreleri 1 gün kabul edilmek suretiyle o ay için çalışılan saat toplamının 4'e bölünmesiyle tespit edilecek gün sayısı kadar sigortalı sayılırlar. Bu kanunun yürürlük tarihinden önce aynı durumda çalıştırılmış olanlar, talepleri halinde sigortalı ve işveren hissesi dahil sigorta prim farkını kendileri karşılamak şartıyla aynı hükümden faydalanabilirler."

Madde 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü